

3. ZEMĚPIS 8. TŘÍDA Vodstvo – jezera, rybníky, přehrady – online výuka ve čtvrtek 22. 10.

- 1) Zhlédli jsme prezentace – jezera, rybníky – ještě se podívej na přehrady, vyzkoušeli orientaci v mapě na řeky
- 2) Dokončili jsme cvičení v pracovním sešitě str. 8 (celá stránka bude hotová)
- 3) Proved' zápis:

VODNÍ PLOCHY

Jezera:

Přirozených jezer je v Česku málo a mají poměrně malou rozlohu. Nejčastěji jsou původu ledovcového, krasového nebo rašeliništní.

Na Šumavě je jich pět: **ČERNÉ, ČERTOVO, LAKA, PRÁŠILSKÉ A PLEŠNÉ**

- největší jezero - Černé jezero (18,4 ha, Šumava)
- nejhlubší jezero - jezírko v Hranické propasti (220 m je zatím největší změřená hloubka, maximální hloubka dosud není známa) v Teplicích na Moravě

Na severní Moravě u **Velké mechové jezírko obce Rejvíz** to jsou dvě rašeliništní jezírka, v západních Čechách Odlezenské (Mladotické) jezero, vzniklé zahrazením údolí při sesuvu v roce 1872.

Vodní nádrže:

Přirozených vodních ploch je v Česku relativně málo. Vodní nádrže jsou vytvořené člověkem. K důvodům pro jejich časté budování vedl i nedostatek přirozených jezer.

Nejdůležitější jsou v současnosti přehrady, budované převážně v sevřených údolích řek. V ČR jich najdeme na 150.

Důvody vzniku: Údolní nádrže byly budovány hlavně v průběhu 20. století. Přehrazením vodních toků vznikla v zaplavených údolích velká umělá jezera, která se využívají pro vodohospodářské účely (*ochrana před povodněmi, úprava průtoku v řekách apod.*), *zásobování obyvatelstva, průmyslu a zemědělství vodou, výrobu elektrické energie nebo rekreační účely.*

Nejvíce se nachází na Vltavě (tzv. Vltavská kaskáda - největší vodní plocha - Lipno I (4870 ha, Vltava) – Lipno, Orlík, Hvětkovice, Slapy, Štěchovice, Kamýk

- největší objem zadržované vody a nejdelší vzdutí - Orlík
- nejhlubší vodní nádrž - Dalešice (84 m, Jihlava) a nejvyšší hráz (100 m
- nejdelší hráz - Nechranice (3280 m, Ohře)
- největší vodárenská nádrž - Švihov (1670 ha, Želivka),
- Nové Mlýny (Mušovická a Věstonická) a Vranov – na Dyji, Rozkoš-Královéhradecký kraj, Slezská Harta na Moravici, Brněnská nádrž na Svatce, Seč na Chrudimce, Pastviny na Divoké Orlici, Plumlov na Hloučeli, Dlouhé Stráně – Divoká Desná

Rybníky:

Mnohem více (asi 21 tisíc) je v České republice rybníků.

Tradice budování umělých vodních nádrží sahá v českých zemích až do středověku, z nichž jen asi čtvrtina se dochovala dodnes.

Nejvíce je jich v jihočeské **Třeboňské pánvi** a je napájena Lužnicí a jejími přítoky a Českobudějovické pánvi, vybudovaná převážně v 16. století na zdejších panstvích mocného rodu Rožmberků.

Rybníky byly budovány od 12. století zejména za účelem chovu ryb, později i jako zdroj vody pro pohon mlýnů a hamrů.

- 1. rybník s největší plochou - Rožmberk (489 ha) na Lužnici
- rybník s největším objemem - Staňkovský rybník (6,6 mil. m³)

2. Bezdrev – Netolický potok (Vltava), 3. Horusický (Lužnice), 4. Dvořiště (Lužnice), 5. Velký Tisý (Lužnice)

Další známé: Máchovo jezero – Ploučnice, Nesyt- Dyje, Velké Dářko – Sázava, Svět - Lužnice